

Respons

Kina: Spørsmål om statsborgerskap for tibetaner født i India

Problemstilling/spørsmål:

Vi har registrert en person som borger av Kina, hvilket innebærer at denne også er registrert som kinesisk borger i folkeregisteret. Vedkommende har bedt oss å fjerne registreringen av statsborgerskapet. Dette fordi vedkommende ikke anser seg som borger av Kina, og ikke fyller vilkårene for å få kinesisk pass.

Foreldrene flyktet fra Tibet til India i 1959. Ifølge det opplyste er vedkommende født i India i 1981. Det er ikke fremlagt noen kinesiske identitetsdokumenter, kun "identity certificate" fra India. Under punktet "Nationality of origin" i dokumentet står det "place of origin Tibetan". Vedkommende er i besittelse av et reisedokument fra India, men er ikke registrert som indisk borger i dokumentet.

Landinfo anser den norske ambassaden i Beijing som den best egnede kilden for opplysninger om statsborgerskap for tibetanere. Denne respons er derfor basert på svar fra ambassaden:

Ambassaden har ikke juridisk kompetanse til å besvare henvendelsen, men vil komme med følgende umiddelbare og generelle betraktninger, med støtte i åpne (internett) kilder.

Saken springer ut av det faktum at Dalai Lama og hans tilhengere flyktet fra Tibet til India i 1959 etter et mislykket opprør mot kinesiske myndigheter. Det befinner seg fortsatt titusener av tibetanske flyktninger i India.

Tibet er en del av Folkerepublikken Kina. I henhold til landets "Nationality Law" blir et barn som fødes i eller utenfor Kina, med én eller to foreldre med kinesisk statsborgerskap (nationality), automatisk kinesisk statsborger, uansett nasjonalitet (f.eks. tibetansk). Dette gjelder likevel ikke personer med foreldre som har "settled abroad", jf. lovens art. 5, og som har fått utenlandsk statsborgerskap ved fødselen. (Kinesisk lovgivning anerkjenner ikke dobbelt statsborgerskap for kinesiske statsborgere.) Se f.eks. <http://www.lawinfochina.com/law/display.asp?id=10>

Respons **Kina: Spørsmål om statsborgerskap for tibetaner født i India**

Samtidig sier Indias "Citizenship Law" at enhver som er født i India mellom 26. januar 1950 og 1. juli 1987 automatisk er indisk statsborger, uansett foreldrenes statsborgerskap, se f.eks. <http://mha.nic.in/citizenship/acquire1.htm> Loven sier ingenting spesifikt om flyktninger. Men uansett om tibetanere i eksil i India skulle ha rett til indisk statsborgerskap, er ikke det samme som at de nødvendigvis søker det, da det kan stå i strid med et ev. politisk ønske om å vende tilbake til et uavhengig Tibet. Se f.eks. <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain?docid=3ae6ad0f30>

Forutsatt at vedkommendes foreldre (én eller begge) var kinesiske statsborgere, kan det reises juridisk spørsmål om det å flykte til et annet land er det samme som å "settle abroad", i henhold til kinesisk lov. I så fall ble hun ikke automatisk kinesisk statsborger ved fødselen. (Foreldrene skal ha flyktet til India 22 år før hun ble født.) Det er dessuten ytterst tvilsomt om vedkommende noensinne er registrert som kinesisk statsborger i Kina. Hun må da sannsynligvis aktivt søke om å få (tilbake) kinesisk statsborgerskap for å få dette registrert i Kina, noe hun altså ikke nødvendigvis vil kunne få (og heller ikke vil ha).

Se også flere relevante lenker på <http://www.hrhc.net/sahrdc/hrfeatures/HRF183.htm>

Det vises også til Landinfos temanotat India om tibetanske flyktninger (27. juni 2007).

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

Skriftlige kilder:

- Landinfo (2007, 27. juni). *Temanotat India: Tibetanske flyktninger*. Oslo: Landinfo.
Rapporten er internt tilgjengelig i Landdatabasen under India/Landinfo publikasjoner/Temanotat.

Muntlige kilder:

- Den norske ambassaden i Beijing, ved Erik Svedahl. E-post 25. november 2008.